

Návrh

na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“),
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech
k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, kterou se provádí některá
ustanovení zákona

Přírodní památka

Rybník Walden

Datum zpracování:

Květen 2022

1. Název zvláště chráněného území

Rybník Walden

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území

Přírodní památka (dále jen „PP“) ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

3. Předměty ochrany a jejich popis

3.1. Souhrnná charakteristika předmětů ochrany

Přírodní památka je zřízena pro ochranu populace silně ohrožené puchýřky útlé (*Coleanthus subtilis*). Obecně jsou zde předmětem ochrany typičtí zástupci společenstev, druhů rostlin a živočichů, kteří jsou svým výskytem vázání na extenzivně využívané mezotrofní rybníky.

3.2. Popis předmětů ochrany

Hlavním předmětem ochrany je vegetace obnažených den s bahničkou vejčitou a ostřicí šáchorovitou *Polygono-Eleocharitetum ovatae* s puchýřkou útlou (*Coleanthus subtilis*). Předmět ochrany dále tvoří řada významných společenstev a druhů. Mapové vymezení chráněných společenstev viz příloha č. 3 tohoto návrhu (kromě vegetace obnažených den, která nebyla v roce mapování vyvinuta), výskyt chráněných druhů viz tabulka níže a Nálezová databáze ochrany přírody (<https://portal.nature.cz/nd/>).

A. Společenstva

název společenstva	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu společenstva
<i>Polygono-Eleocharitetum ovatae</i> Vegetace obnažených den s bahničkou vejčitou a ostřicí šáchorovitou	V roce IP (2019) nebylo zaznamenáno (absence letnění).	Periodicky se vyskytující společenstvo bývá v případě letnění vyvinuto v šíři 30–40 m na dně rybníka podél všech jeho břehů, nejlépe podél JZ a SZ okraje a v SZ zátocy. Zastoupeny jsou druhy <i>Coleanthus subtilis</i> , <i>Callitriche palustris</i> , <i>Limosella aquatica</i> , <i>Gnaphalium uliginosum</i> , <i>Peplis portula</i> , <i>Juncus bulbosus</i> , <i>Elatine hydropiper</i> aj.
<i>Agrostio caninae-Caricetum diandrae</i> Mezotrofní rašeliniště s boreálními ostřicemi <i>Sphagno recurvi-Caricetum rostratae</i> Trvale zamokřená přechodová rašeliniště s ostřicí zobánkatou	3 %	Mozaika společenstev přechodového rašeliniště na SZ okraji EVL s dominantami <i>Carex rostrata</i> , <i>Eriophorum angustifolium</i> . Hojně je zastoupena <i>Poa trivialis</i> , <i>Lysimachia vulgaris</i> , <i>Lysimachia thyrsoflora</i> , <i>Comarum palustre</i> , <i>Viola palustris</i> , <i>Agrostis canina</i> . Mozaika přerůstá dřevinami a rákosem a jeho zachování v současném stavu a rozsahu je závislé na managementu.
<i>Caricetum gracilis</i> Mokřadní vegetace s ostřicí štíhlou	Pod 1 %	Lépe vyvinutý je porost v SV okraji rybníka, kde kromě dominant <i>Carex acuta</i> a <i>Calamagrostis canescens</i> jsou hojně zastoupeny <i>Lysimachia thyrsoflora</i> , <i>Lysimachia vulgaris</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Galium palustre</i> aj. Dále se tato vegetace vyskytuje v úzkých pásech <i>Carex acuta</i> rostoucí na návodní patě obvodových deponií rybníka.

B. Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Boloria selene</i> perleťovec dvanáctitečný	Hojný dokola celého rybníka, nejvíce na rašeliništi ze SZ strany rezervace	NT	Druh vlhkých luk a rašelinišť, v širším okolí relativně hojný
<i>Hyphenodes humidalis</i> můřička rašelinná	Středně hojná na rašeliništi ze SZ strany rezervace	NT	Velmi lokální druh mokřadních a rašelinných biotopů
<i>Lissotriton vulgaris</i> čolek obecný	Odchyceno do 6 adultních jedinců a 17 larev v rámci 1 návštěvy. Celkem lze předpokládat menší populaci s odhadem početnosti v řádově nižších desítkách jedinců, vázanou na kanály na JZ hranici EVL.	SO/VU	Rozmnožuje se na menších až středně velkých nádržích i v mělkých lagunách rybníků. Jako terestrická stanoviště využívá zejména otevřenou krajinu (louky, lidská sídla), ale i listnaté lesy. Zimuje na souši i na dně vodních ploch.
<i>Bufo bufo</i> ropucha obecná	Zastižena v řádech jednotek jedinců. S ohledem na relativně pozdní termín první návštěvy nelze velikost populace přesně odhadnout.	O/VU	Ekologicky velmi přizpůsobivý druh, obývá různorodé biotopy.
<i>Rana temporaria</i> skokan hnědý	Prokázáno 12 snůšek. Celkem lze předpokládat menší populaci s odhadem početnosti v řádově nižších desítkách jedinců. K účelům rozmnožování využívá kanály na JZ hranici EVL.	VU	V terestrické fázi preferuje vlhčí, lesní stanoviště. K rozmnožování využívá menších až středně velkých vodních nádrží či mělké laguny rybníků.
<i>Rana dalmatina</i> skokan štíhlý	Prokázáno 7 snůšek. Celkem lze předpokládat menší populaci s odhadem početnosti v řádově nižších desítkách jedinců. K účelům rozmnožování využívá druh na území EVL zavodnělé kanály na JZ hranici EVL.	SO/NT	V terestrické fázi vyhledává spíše světlé listnaté lesy. K rozmnožování využívá středně velké až větší vodní plochy. Ve vodním prostředí se zdržuje pouze v době páření a vývoje larev, část populace ve vodě zimuje.
<i>Pelophylax lessonae</i> skokan krátkonohý	Prokázán výskyt jedinců v početnosti řádově vyšších stovek. Lze očekávat velkou, stabilní populaci. Druh je schopen tolerovat vysokou rybí obsádku.	SO/VU	Většinu roku tráví ve vodě. Preferuje menší rybníky, mělčí tůň s litorálními porosty. Rozmnožuje se v tůňích na loukách a v lesích, kaolínkách, lomech, pískovnách, výsypkách, v zarostlých vodních kanálech a nádržích.
<i>Pelophylax esculentus</i> skokan zelený	Byl prokázán v početnosti nižších desítek jedinců. Celkem lze na lokalitě předpokládat středně velkou, stabilní populaci. Druh je schopen tolerovat vysokou rybí obsádku.	SO/NT	Vyloženě vodní druh, který se zdržuje ve vodě celoročně. Jeho nejčastějším biotopem je rybník s litorálními porosty. Dále se rozmnožuje v tůňích v pískovnách, lomech a na výsypkách, v koupalištích, různých nádržích, kanálech, slepých říčních ramenech i v zahradách.
<i>Hyla arborea</i> rosnička zelená	Byly prokázány desítky jedinců. Lze očekávat	SO/NT	Druh preferuje především osluněné mokřady či menší

	stabilní populaci s odhadem početnosti vyšších desítek jedinců.		rybníky s bohatou vegetací. V terestrické fázi vyhledává okraje lesů, louky, pastviny aj.
<i>Rallus aquaticus</i> chřástal vodní	2 hnízdící páry. Druh zjištěn v rákosu na přítokových mělčinách (SV, SZ břeh rybníka). Vzhledem k omezené nabídce vhodných biotopů nelze očekávat vyšší populaci.	SO/VU	Hnízdí v mělkých vodách větších i menších rybníků s dostatečnou litorální vegetací (zejména rákosem).
<i>Coleathus subtilis</i> puchýřka útlá	2019 nezjištěna, v letech letnění rybníka min. tisíce fertálních jedinců.	SO/VU	Druh obnaženého dna
<i>Lysimachia thysiflora</i> vrbina kytkokvětá	Hojně v rašeliníšti SZ od rybníka i v ostricových litorálech v SV okraji rybníka	SO/VU	Druh mělkých oligotrofních vod a rašelinných mokřadů
<i>Utricularia australis</i> bublinatka jižní	Hojně v ostricovém litorálu v JZ cípu rybníka	VU	Druh mělkých oligotrofních a mezotrofních vod

4. Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem péče je zajištění vhodných podmínek pro udržení vitální populace silně ohrožené puchýřky útlé (*Coleathus subtilis*) a dalších typických druhů rostlin a živočichů vázaných na extenzivně využívané mezotrofní rybníky a jejich obnažená dna. Cíl spočívá v nastavení vhodného rybníčního hospodaření, včetně optimalizace manipulace s hladinou.

5. Základní ochranné podmínky

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. (1) zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) povolovat změny druhu pozemků nebo způsobů jejich využití, povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků;
- b) zřizovat skládky jakýchkoli materiálů;
- c) hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky;
- d) vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy;
- e) zřizovat příkrmovací zařízení nebo slaniska, příkrmovat ryby a zvěř;
- f) provádět letnění nebo zimování rybníků;
- g) zasahovat do litorálních porostů, provádět úpravy dna a břehů včetně odbahňování;
- h) chovat ryby nebo vodní drůbež, schvalovat zarybňovací plány;
- i) manipulovat s výškou vodní hladiny kromě stavů vyžadujících okamžitý zásah (povodňové stavy a mimořádné situace dle manipulačního řádu).

Souhlasy k činnostem uvedeným v bodech a) až i) se nevyžadují, pokud tyto činnosti vykonává přímo příslušný orgán ochrany přírody, nebo jsou příslušným orgánem ochrany přírody požadovány v rámci realizace schváleného plánu péče nebo v rámci opatření ke zlepšení stavu prostředí přírodní památky.

7. Vymezení hranice přírodní památky a jejího ochranného pásma

7.1. Navrhovaná hranice přírodní památky

Nově navržená hranice PP je vedena převážně po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí. Hranice byla navržena tak, aby všechny významné fenomény předmětu ochrany byly v území zahrnuty. V místech, kde hranice nevede po prvcích, jež jsou v terénu jednoznačně identifikovatelné, je nutné hranice geodeticky zaměřit a stabilizovat hraničníky v lomových bodech.

7.2. Vymezení ochranného pásma přírodní památky

Ochranné pásmo se nevyhlašuje.

7.3. Získání informace o vymezení přírodní památky a jejího ochranného pásma

Zákres a vymezení hranice PP je přílohou číslo 1 tohoto návrhu. Návrh hranic PP a ochranného pásma je dále k dispozici na internetových stránkách Krajského úřadu Jihočeského kraje (www.kraj-jihocesky.cz) v kapitole „Krajský úřad – Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví – Ochrana přírody a krajiny – Oddělení – Příroda, krajina, druhová ochrana – Zvláště chráněná území – Přehlašování“ (<https://zp.kraj-jihocesky.cz/prehlasovani.html>).

8. Územně správní zařazení přírodní památky

kraj:	Jihočeský
okres:	Jindřichův Hradec
obec s rozšířenou působností:	Jindřichův Hradec
obec s pověřeným obecním úřadem:	Jindřichův Hradec
obec:	Staré Město pod Landštejnem
katastrální území:	Rajchěřov (798584)

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem přírodní památky

Katastrální území: Rajchěřov (798584)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1160		trvalý travní porost		146	162148	17881
1166		vodní plocha	vodní nádrž umělá	150	333950	333950
Výměra celkem (ha)						35,1831

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území*

Přírodní památka: 35,1831 ha

Celkem: 35,1831 ha

* *výměra byla stanovena výpočtem z mapových podkladů (v programu ArcGIS)*

11. Odůvodnění návrhu

11.1. Historie ochrany území

Jedná se o nově vyhlášenou přírodní památku, která bude zřízena na území stávající evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) Rybník Walden. Tato EVL byla vyhlášena dle nařízení vlády České

republiky č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit (EVL Rybník Walden, CZ0314640). Předmětem ochrany EVL jsou oligotrofní až mezotrofní stojaté vody nížinného až subalpínského stupně kontinentální a alpínské oblasti a horských poloh a jiných oblastí, s vegetací tříd *Littorelletea uniflorae* nebo *Isoëto-Nanojuncetea* a druh puchýřka útlá (*Coleanthus subtilis*).

11.2. Hlavní důvody zpracování návrhu na vyhlášení PP

Hlavní důvod zpracování návrhu na vyhlášení PP Rybník Walden představuje zajištění ochrany stanoviště 3130 – oligotrofní až mezotrofní stojaté vody nížinného až subalpínského stupně kontinentální a alpínské oblasti a horských poloh a jiných oblastí, s vegetací tříd *Littorelletea uniflorae* nebo *Isoëto-Nanojuncetea* a populace puchýřky útlé (*Coleanthus subtilis*). Vyhlášením PP Rybník Walden dojde k implementaci soustavy chráněných území Natura 2000 a zařazení lokality na národní seznam evropsky významných lokalit. Vyhlášení EVL Rybník Walden společně s aktualizací stavu lokality a předmětů ochrany vytvořily východiska k zahájení legislativního procesu vyhlášení nového zvláště chráněného území.

11.3. K názvu zvláště chráněného území

Většinu území vyhlášené přírodní památky tvoří rybník, který je známý pod více názvy, např. Kačer a Walden. Od názvu rybníka Walden se odvíjí název celé přírodní památky, a to Rybník Walden. Název Rybník Walden navazuje také na stejnojmennou EVL.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území

Charakter území, předmětu ochrany a předpokládaného režimu péče o ZCHÚ dle příručky MŽP Metodika vyhlášení přírodních památek a rezervací odpovídá kategorii přírodní památka.

11.5. K předmětům ochrany

Navrhovaný předmět ochrany přírodní památky vychází z nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, které definuje jako předmět ochrany EVL Rybník Walden konkrétní stanoviště a konkrétní druh. Předmět ochrany je současně vymezen tak, aby obsáhl přírodní hodnoty území nově navržené PP v celém jejich rozsahu a zároveň zahrnul ty předměty ochrany, které se v území vyskytují. Jeho definice se tedy překrývá s předmětem ochrany příslušné EVL a je doplněna vzhledem k inventarizačním průzkumům zájmového území, které proběhly v roce 2019.

11.6. K cílům ochrany

Cíle ochrany jsou formulovány tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám

ad a) *povolovat změny druhů pozemků nebo způsobů jejich využití, povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků:*

Předmět ochrany PP je vázán na stávající druh a způsob využití pozemků. Změna druhu a způsobu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany, proto je navrženo vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody. Změna vodního režimu může znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP a představuje jeden z nejzávažnějších faktorů ohrožení předmětu ochrany PP.

ad b) *zřizovat skládky jakýchkoli materiálů:*

Mikrolokality výskytu některých druhů tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným umístěním skládky i malého rozsahu nebo krátké doby trvání vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad c) *hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky:*

Narušení chemismu a trofie území může omezit až znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP, zejména těch citlivých na chemismus prostředí či vázaných na stanoviště s nízkou trofickou úrovní.

ad d) *vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy:*

Vysazování rostlin a vypouštění živočichů představuje značné riziko ať úmyslného nebo neúmyslného zavlečení invazních druhů, které mohou zcela degradovat hodnotné původní biotopy a vytlačit původní druhy flóry a fauny. Vysazování původních druhů, které se v území vyskytují (např. posilování jejich populací), může ohrozit genetickou stabilitu lokálních etablovaných populací a tím ohrozit tyto druhy na jejich existenci.

ad e) *zřizovat příkrmovací zařízení nebo slániska, přikrmovat ryby a zvěř:*

Vzhledem k tomu, že chráněná společenstva jsou citlivá na zvýšený obsah dusíku a fosforu v půdě a při přikrmování se obsah těchto látek v půdě zvyšuje (jedná se o živiny obsažené v příkrmovacích komponentech nebo živiny obsažené v trusu, který se v místech přikrmování kumuluje), dochází přikrmováním lokálně ke zhoršování podmínek pro společenstva a druhy předmětu ochrany.

ad f) *provádět letnění nebo zimování rybníků:*

Letnění či zimování rybníku realizované v nevhodném období může omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP.

ad g) *zasahovat do litorálních porostů, provádět úpravy dna a břehů včetně odbahňování:*

Nepřiměřené zásahy do litorálů stejně jako nepřiměřené úpravy dna a břehů v nevhodném období mohou omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP.

ad h) *chovat ryby nebo vodní drůbež, schvalovat zarybňovací plány:*

Nevhodné rybí obsádky mohou omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP. Nepřiměřený chov ryb stejně jako chov drůbeže způsobuje zvyšování trofie prostředí, což je pro předměty ochrany zcela nežádoucí.

ad i) *manipulovat s výškou vodní hladiny kromě stavů vyžadujících okamžitý zásah (povodňové stavy a mimořádné situace dle manipulačního řádu):*

Nepřiměřená manipulace s vodní hladinou může omezit nebo úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území

Nově navržená hranice PP je vedena převážně po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí. Hranice byla navržena tak, aby všechny významné fenomény předmětu ochrany byly v území zahrnuty. Hranici je třeba po celém obvodu vymežit pruhovým značením a tabulemi s malým státním znakem ČR a tabulí s uvedením kategorie zvláště chráněného území.

11.10. K vymezení ochranného pásma

Ochranné pásmo není navrhováno.

Přílohy

č. 1 – Orientační mapa PP Rybník Walden

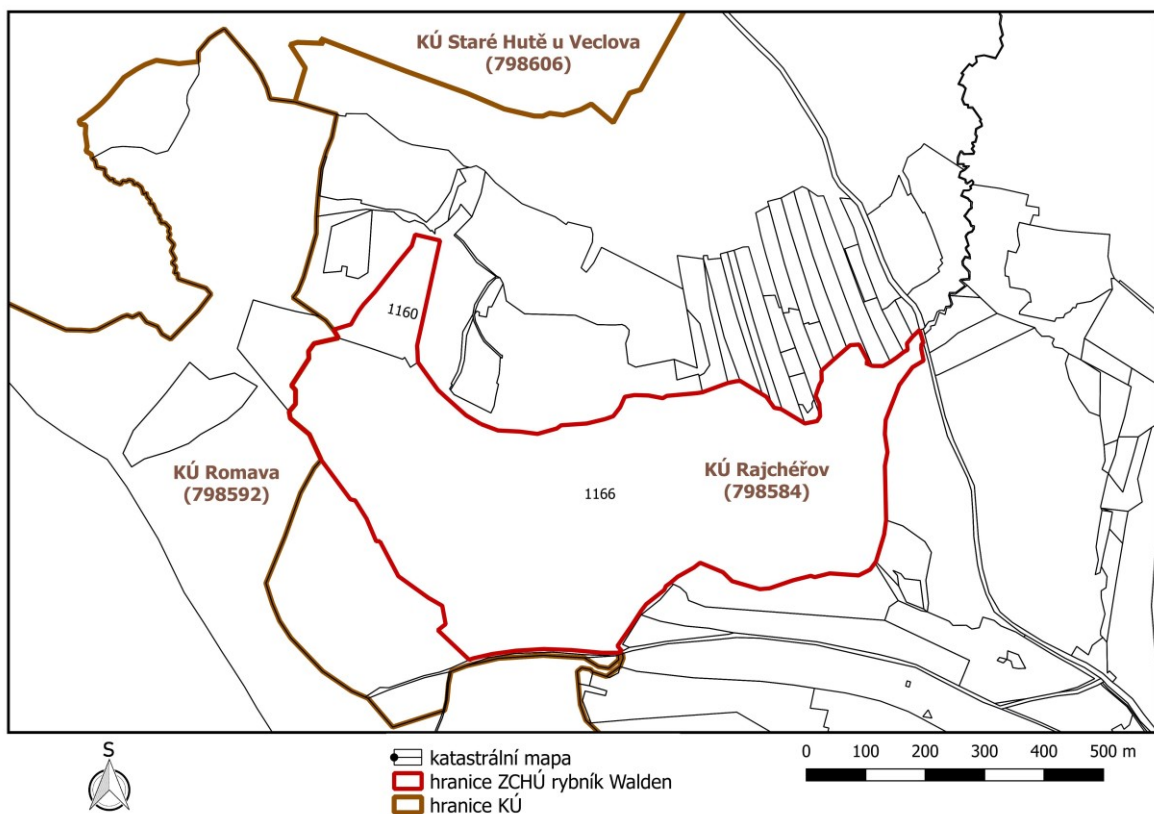
č. 2 – Katastrální mapa se zákresem PP Rybník Walden

č. 3 – Mapa výskytu předmětu ochrany dle IP v 2019

Příloha č. 1 – Orientační mapa PP Rybník Walden

Příloha č. 2 – Katastrální mapa se zákresem PP Rybník Walden

Příloha č. 3 – Mapa výskytu chráněných společenstev: mozaika společenstev přechodového rašeliniště, tj. Mezotrofní rašeliniště s boreálními ostřicemi (*Agrostio caninae-Caricetum diandrae*) a Trvale zamokřená přechodová rašeliniště s ostřicí zobánkatou (*Sphagno recurvi-Caricetum rostratae*), a Mokřadní vegetace s ostřicí štíhlou (*Caricetum gracilis*) dle IP v 2019 na území EVL Rybník Walden.

- Přírodní památka Rybník Walden
- Mokřadní vegetace s ostřicí štíhlou
- Mozaika společenstev přechodového rašeliniště

Podkladová data:
katastr nemovitosti ČR, aktuální k 1. 4. 2022 © ČÚZK
ortofoto ČR 2019, © ČÚZK

Vyhotovili:
Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví,
Jihočeský kraj, květen 2022